

Målrrettede helseundersøkelser og vaksinasjoner – Veileder

Det kan være nødvendig å foreta helseundersøkelser for å forebygge og hindre utvikling av arbeidsrelaterte helseskader. Arbeidsgiver har det overordnede ansvaret for å identifisere hvilke arbeidstakere som har behov for helseovervåkning gjennom sitt ansvar for å sørge for at bestemmelsene gitt i og i medhold av arbeidsmiljølov blir overholdt (AML §2-1).

Oppgavene er blant annet definert i AML §3-1 (se punkt g med henvisning til punkt c). I AML §11.4 fremkommer også krav til helsekontroll av ungdom som utfører nattarbeid.

Helseovervåkningene kan deles i 2 kategorier:

1. De lovpålagte.
2. De faglig anbefalte ut i fra vurdering av eksponering. Det bygger på faglig kvalifiserte råd til arbeidsgiver fra for eksempel godkjent bedriftshelsetjeneste.

I medhold av [Forskrift om organisering, ledelse og medvirkning](#), kap. 14, er det gitt en rekke bestemmelser som pålegger arbeidsgiver en plikt til å påse at det foretas undersøkelser av arbeidstakernes helse.

Egnet helseundersøkelse av arbeidstakere **skal** alltid gjennomføres i samsvar med [Forskrift om utførelse av arbeid](#) når arbeidstakerne utsettes for:

Farlige kjemikalier, jf. § 3-20.[Helseundersøkelse av arbeidstakere som kan utsettes for farlige kjemikalier](#)

Støv med asbestfiber, jf. § 4-13.[Helseundersøkelse av arbeidstaker utsatt for støv med asbestfiber](#)

Biologiske faktorer, jf. § 6-11.[Helseundersøkelse av arbeidstakere som kan utsettes for biologiske faktorer](#)

Støy, jf. § 14-11.[Helseundersøkelse av arbeidstakere som kan utsettes for hørselsskadelige arbeidsforhold.](#)

Mekaniske vibrasjoner, jf. § 14-12.[Helseundersøkelse av arbeidstakere som utsettes for mekaniske vibrasjoner](#)

Ioniserende stråling, jf. § 15-4.[Helseundersøkelse av arbeidstaker som kan utsettes for ioniserende stråling](#)

Kunstig optisk stråling, jf. § 16-7.[Helseundersøkelse av arbeidstakere som utsettes for kunstig optisk stråling](#)

Elektromagnetisk felt, jf. § 16 A-7.[Helseundersøkelse av arbeidstakere som utsettes for elektromagnetisk felt](#)

Arbeid under vann eller økt omgivende trykk, jf. § 26-42.[Helsekrav](#)

Gass, støv eller andre helseskadelige forhold ved bergarbeid, jf. [§ 27-27 og 27-28](#).

[Helseundersøkelse/Røntgenundersøkelse av arbeidstaker ved bergarbeid](#)

Varmt arbeid, se [Arbeidstilsynets veileder om varmt arbeid](#)

I tillegg skal arbeidstakerne som jevnlig og som en betydelig del av sitt arbeid arbeider ved *dataskjerm*, få tilbud om undersøkelse av øyne og syn foretatt av en person med nødvendige kvalifikasjoner, ref [Forskrift om organisering, ledelse og medvirkning](#) § 14.4 og ved *nattarbeid*, ref [Arbeidsmiljøloven](#) § 10.11

Målrettede helseundersøkelser utføres av [Bedriftshelsetjenesten ved NTNU](#)

[Om helseundersøkelse, bestilling og gjennomføring ved NTNU](#)

Tiltaks og grenseverdier

[Forskrift om tiltaksverdier og grenseverdier for fysiske og kjemiske faktorer i arbeidsmiljøet samt smitterisikogrupper for biologiske faktorer](#)

Vaksinasjon

Ansatte som arbeider med avløpsvann og/eller kloakk skal tilbys vaksine mot difteri, stivkrampe (tetanus), polio og hepatitt A (hepatitt B).

Ansatte som arbeider med levende dyr og/eller jord skal tilbys vaksine mot stivkrampe (tetanus).

Ansatte som arbeider med humant materiale og har risiko for å bli smittet av hepatitt B, skal tilbys vaksine mot hepatitt B.

[Vaksinasjon utføres av bedriftshelsetjenesten](#)